

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Palkovské a soudkyň JUDr. Zuzany Ihnátové a JUDr. Evy Placzkové ve věci

žalobce: **Jaroslav Š.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Martinem Janotou
sídlem 28. října 1727/108, 702 00 Ostrava

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti ČR**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2 - Nové Město
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 – Nové Město

o zaplacení částky 30.000 Kč s příslušenstvím a částky 242 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu ve Frýdku-Místku č. j. 14 C 108/2023-112 ze dne 16. 1. 2025

takto:

I. Odvolání žalované směřující proti odstavci I. výroku ohledně částky 242 Kč se zákonným úrokem z prodlení od 27. 11. 2024 do zaplacení **se odmítá**.

II. Rozsudek okresního soudu **se** v odstavci I. výroku ohledně částky 30.000 Kč s 15% úrokem z prodlení z této částky od 4. 2. 2023 do zaplacení a ohledně 15% úroku z prodlení z částky 40.154,59 Kč od 4. 2. 2023 do 26. 11. 2024 a v odstavci II. výroku **potvrzuje**.

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Pálinkásová.

III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši **6.752 Kč** do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám žalobcova advokáta.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 242 Kč se zákonným úrokem z prodlení z částky 40.154,59 Kč ve výši 15 % ročně od 4. 2. 2023 do 26. 11. 2024 a zákonným úrokem z prodlení z částky 242 Kč od 27. 11. 2024 do zaplacení ve výši 15 % ročně a částku 30.000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 4. 2. 2023 do zaplacení ve výši 15 % ročně, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku (odst. I. výroku), uložil žalované povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 45.301,60 Kč (odst. II. výroku).

2. Rozsudek napadla včas podaným odvoláním směřujícím proti celému výroku v odst. I. žalovaná. Přiznání částky 242 Kč považovala za chybné, když soud prvního stupně i za stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání přiznal odměnu jako za plný úkon, což je v rozporu s ustálenou judikaturou. Trvala na tom, že žalobci náleží na náhradě obhajoby pouze částka 39.912,59 Kč, která již byla žalovanou uhrazena. Chybný je v tomto smyslu také výrok o úrocích z prodlení. Ve vztahu k nemajetkové újmě ve výši 30.000 Kč nesouhlasila žalovaná s tím, že soud vycházel pouze z účastnické výpovědi žalobce, pasoval se tak do pozice odborného lékaře, který by dokázal zhodnotit duševní stav žalobce v rámci trestního stíhání. To, že žalobce zmínil, že „byl z toho na nervy“, ještě neznamená, že k duševním útrapám na jeho straně skutečně došlo. Bezesporu žalobce mohl pociťovat určitý diskomfort z probíhajícího trestního stíhání, nicméně nelze mít za prokázané, že by bylo trestním stíháním zasaženo do osobnostní sféry v takovém rozsahu, že by žalobce pociťoval duševní útrapy. Jestli situace pro žalobce nebyla únosnou tak, jak se snaží naznačit soud prvního stupně, měl a mohl žalobce navštívit minimálně odborného lékaře, který by jeho duševní stav zhodnotil a pokud by to bylo nutné, zahájil by jistě léčbu. Soud prvního stupně dospěl pouze k obecným zásahům. Žalobce neprokázal, že by došlo k poškození jeho dobrého jména, když pouze uvedl, že se mu kolegové a sousedé posmívali, ovšem opět bez patřičných důkazů. To, že došlo ke ztrátě na výdělku žalobce, nebylo způsobeno trestním stíháním, ale v důsledku zranění a tato skutečnost nemůže jít k tíži státu. Nelogickou konstrukci shledávala žalovaná v tom, že soud uzavřel, že se sousedé žalobci posmívali a následně bylo uvedeno, že měl žalobce pocit, že se mu vyhýbají a koukají na něj přes prsty. Žalobce nepředložil ani jediný důkaz, který by svědčil o zásahu do jeho osobnostní sféry, ve svém účastnickém výslechu žalobce převážně uváděl obecné zásahy. Aniž by žalovaná chtěla bagatelizovat žalobcovy pocity, nelze mít za prokázané, že by žalobce trpěl duševními útrapami v důsledku vedeného trestního stíhání, což by mohl doložit například lékařskou zprávou. To, že žalobce mohl pociťovat určitou nejistotu z výsledku řízení či navýšení stresu ještě neznamená, že mu trestní stíhání způsobilo duševní útrapy. Také vytýkala soudu nedostatečně provedenou komparaci s obdobnými řízeními. Domáhala se změny napadeného rozsudku tak, že žaloba bude v celém rozsahu zamítnuta.

3. Žalobce k podanému odvolání namítal, že podstata nároku na zaplacení částky 242 Kč nesouvisí s odměnou podanou za stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání. Tato částka (2 x 100 Kč + DPH) totiž představuje náhradu času stráveného cestou na jeden úkon právní služby. Ve vztahu k částce 30.000 Kč žalovaná ve skutečnosti nepředkládá jediný argument, kterým by prvoinstanční rozhodnutí relevantně zpochybnila. Vytýká-li soudu, že vycházel z účastnické výpovědi žalobce, sluší se připomenout, že výslech účastníka je v občanskoprávním řízení důkazem jako každý jiný. Žalovaná v průběhu řízení nenavrhovala návštěvu odborného lékaře žalobcem, na kterého se nyní jako na chybějící důkaz odvolává a rovněž nenavrhovala výslech sousedů žalobce či jeho kolegů z práce ke zpochybnění účastnického výslechu žalobce. Skutečnost, že žalovaná zůstala v řízení zcela pasivní a její tvrzení se omezila na bagatelizaci žalobcovy újmy, aniž by k těmto svým tvrzením navrhla jakékoliv důkazy, nemůže jít k žalobcově tíži. Žalobce nikdy netvrdil, že by mu v důsledku

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Pálinkásová.

nezákonného trestního stíhání vznikla ztráta na výdělku a tato námitka je ze strany žalované irelevantní. Navrhoval potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného.

4. Odvolací soud ve smyslu § 202 odst. 2 o. s. ř. nepřezkoumával rozsudek ohledně zaplacení částky 242 Kč se zákonným úrokem z prodlení tak, jak byla tato částka napadena žalovanou. Uvedená částka představuje majetkovou újmu vzniklou žalobci a požadovanou ve smyslu § 31 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. (dále jen „zákona"). Oproti tomu částka 30.000 Kč je požadována jako nemajetková újma ve smyslu § 31a zákona. Jedná se o dva uplatněné nároky, přičemž částka 242 Kč spolu s úrokem z prodlení představuje částku do 10.000 Kč, v tomto smyslu se jedná o bagatelní nárok, který nepodléhá přezkumu odvolacím soudem. Odvolání proti přiznání částky 242 Kč s příslušenstvím bylo v souladu s § 218 písm. c) o. s. ř. odmítnuto.

5. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu částky 30.000 Kč s úrokem z prodlení a v rozsahu 15% úroku z prodlení za částky 40.154,59 Kč. V tomto rozsahu dospěl k závěru, že rozsudek soudu prvního stupně je věcně správný a odvolání není důvodné.

6. Z obsahu spisu se podává, že žalobce se žalobou domáhal náhrady škody, která mu měla vzniknout v podobě nákladů na obhajobu v celkové výši 41.062,09 Kč a dále náhrady nemajetkové újmy v penězích ve výši 30.000 Kč.

7. Soud prvního stupně provedl dokazování tak, jak je zachyceno v protokole o jednání ze dne 4. 12. 2024 a ze dne 16. 1. 2025. Skutková zjištění učiněná z provedených důkazů jsou podrobně uvedena v bodech 11. - 22. odůvodnění napadeného rozhodnutí a závěr o skutkovém stavu věci soud uvedl v bodě 24. odůvodnění napadeného rozhodnutí.

8. Žalovaná v podaném odvolání zpochybňovala soudem zjištěné následky neoprávněného trestního stíhání v oblasti duševní pohody žalobce a vytýkala okresnímu soudu, že neprováděl další dokazování svědky či listinami, resp. že nepožadoval po žalobci stanovisko odborného lékaře – psychologa či psychiatra. Z protokolu o jednání ze dne 4. 12. 2024 je zřejmé, že po žalobcově výslechu, který popisoval mimo jiné negativní vliv samotného trestního stíhání na svůj soukromý život včetně tvrzené duševní nepohody, nevznesl pověřenec žalované žádné připomínky k výpovědi žalobce, jeho výpověď žádným relevantním způsobem v tomto smyslu nezpochybnil. Pouze v závěrečné řeči uvedl, že dle jeho názoru nedošlo k zásahu do osobnostní sféry žalobce v takovém rozsahu, která by překročila běžnou míru stresu, frustrace a negativ, která jsou spojena s každým trestním stíháním. Z tohoto důvodu má žalovaná za to, že poskytnutá omluva a konstatování nezákonnosti trestního stíhání jsou dostatečné.

9. Zjištění okresního soudu, že žalobce nesl úkorně, proč byl sám trestně stíhán, proč s ním orgány činné v trestním řízení „jednaly jako s gaunerem", proč podle něj systém vůbec nezafungoval, že mu to přišlo nespravedlivé, že „byl z toho na nervy", odpovídá provedenému dokazování – výpovědi žalobce.

10. Odvolací soud nesouhlasí s odvolací námitkou žalované, že žalobce měl v případě shora uvedeném navštívit odborného lékaře, že zde by se nabízela návštěva psychologa či psychiatra. Žalobce byl před tímto trestním stíháním zcela bezúhonným člověkem, který nikdy neměl co do činění s trestním právem. Ocitl se v pozici osoby obviněné a posléze obžalované, trestní stíhání trvalo od července 2020 do června 2022, takže téměř dva roky a žalobce musel projít nejen řízením před soudem prvního stupně, ale také řízením odvolacím. Hrozil mu až nepodmíněný trest odnětí svobody v délce 6 měsíců až tří let. Tvrdit (jak to činí žalovaná), že žalobce se nemusel příliš stresovat a takového trestu se bát, neboť nebylo pravděpodobné, že by mu byl nepodmíněný trest uložen, skutečně neobstojí. Taková úvaha mohla těžko být útěchou pro žalobce. Odvolací soud považuje za zcela normální a přirozené, že člověk, který se dosud nesetkal s trestním stíháním, je z takové situace mnohdy vyděšen a zasáhne to do jeho osobního života včetně pociťování psychického diskomfortu. Chtít po žalobci, aby navrch ještě vyhledával pomoc odborného lékaře z oblasti psychologie či psychiatrie (když je obecně znám naprostý nedostatek těchto lékařů

v Česku a čekací lhůty pro vyšetření jsou více než dlouhé), je vůči žalobci poněkud necitlivé. Dle žalované odvolacího návrhu tak měl žalobce snášet nejen útrapy neoprávněného trestního stíhání, ale navíc by se měl snad ještě podrobovat psychologické či psychiatrické terapii, aby pak v civilním řízení mohl prokazovat svůj osobní a duševní diskomfort. Dle názoru odvolacího soudu je takový požadavek nepřiměřený.

11. Navíc, jak vyplývá z usnesení Krajského soudu v Ostravě č. j. 6 To 10/2022-361 ze dne 23. 3. 2022, orgány činné v trestním řízení měly od samého počátku k dispozici znalecký posudek z oboru soudního lékařství, který znalkyně vyhotovila dne 12. 11. 2019. Zde znalkyně uvedla, že proti pravému chodidlu (poškozeného) působilo tupé násilí velké intenzity a vedlo ke vzniku zlomeniny loďkovité kosti. Ze soudně lékařského hlediska jde o zranění nespecifické, které mohlo vzniknout řadou různých mechanismů. Mechanismus úrazového děje, jak byl uveden prověřováním v části přiloženého spisu, tj. silné dupnutí na nohu prověřovaného patou druhé osoby, přičemž prověřovaný pak měl následně dostat pěstí od levé strany obličeje, zcela nekoresponduje s výše objektivizovaným zraněním. Odvolací trestní soud pak ve zrušujícím usnesení naposledy citovaným vyhodnotil rozsah dokazování provedený okresním soudem zejména k otázce viny jako nedostatečný. Závěr okresního soudu ohledně vzniku zranění poškozeného Tomáše V. z hlediska trestnosti spočívající ve zlomenině loďkovité kosti pravé nohy je nesprávný, stejně jako závěr okresního soudu spočívající v tom, že je z hlediska trestní odpovědnosti nepodstatné, zda se ze strany obžalovaného jednalo o úmyslné dupnutí či neúmyslné silné našlápnutí v průběhu konfliktu.

12. Z uvedeného je zřejmé, že již od samého počátku, ještě před vznesením obvinění, byly dány závěry znaleckého posudku tak, že nevyzníval jen v neprospěch žalobce, ale připouštěl i verzi v jeho prospěch. Sám poškozený nebyl schopen popsat, jak zranění nohy vzniklo. Již tehdy mohly orgány činné v trestním řízení postupovat dle zásady in dubio pro reo, tj. v pochybnostech ve prospěch viníka. Trestní stíhání nakonec skončilo po zrušení rozsudku okresního soudu krajským soudem postoupením věci městu Frýdlant nad Ostravicí, neboť skutek nebyl vyhodnocen jako trestný čin, avšak mohl by být posouzen jako přestupek. Nutno dodat, že ze strany města Frýdlant nad Ostravicí již vůči žalobci nebyly podniknuty žádné procesní kroky dle správního práva a věc bez dalšího skončila.

13. Okresní soud provedl náležitou komparaci s jinými obdobnými případy tak, jak je to vyžadováno např. rozhodnutím Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 30 Cdo 2813/2011. K tomu odvolací soud tuto komparaci podrobněji rozvádí takto.

14. Ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 10 C 286/2013 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze č. j. 13 Co 287/2015-92 byla žalobkyni přiznána částka 20.000 Kč za nemajetkovou újmu, jednalo se o trestní řízení – ublížení na zdraví a výtržnictví, trest odnětí svobody 6 měsíců až 3 roky, žalobkyně dosud byla bezúhonnou osobou, trestní stíhání trvalo 15 měsíců. Žalobkyně trpěla psychickými problémy, nesoustředěností, pocity nejistoty a Městským soudem v Praze byla za odpovídající považována částka 20.000 Kč.

15. Obvodní soud pro Prahu 2 ve věci sp. zn. 37 C 59/2020, potvrzeno Městským soudem v Praze rozsudkem sp. zn. 21 Co 90/2021 přiznal nemajetkovou újmu 20.000 Kč, jednalo se o přečin ublížení na zdraví ve stádiu pokusu, zásah do psychiky poškozeného se projevoval uzavřením se do sebe, nervozitou, pokleslostí, nespavostí, trestní stíhání trvalo 15 měsíců.

16. Ve věci sp. zn. 18 C 118/2020 přiznal Obvodní soud pro Prahu 2 žalobci 69.000 Kč jako nemajetkovou újmu za trestní stíhání trvající 4 roky, jednalo se o trestný čin ublížení na zdraví, kdy věc skončila postoupením věci k projednání jako přestupek. Zde došlo k situaci, že žalobce byl po určitou dobu pravomocně odsouzen, když odsuzující rozsudek byl zrušen teprve dovolacím soudem.

17. Ve věci sp. zn. 15 C 76/2020 Obvodní soud pro Prahu 2 přiznal žalobci nemajetkovou újmu ve výši 25.000 Kč, jednalo se o přečin ublížení na zdraví, trestní stíhání trvalo 15 měsíců, žalobce byl

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Pálinkásová.

posléze zproštěn obžaloby. Měl psychické problémy, byl v psychickém napětí, z veselého se změnil na člověka zamlklého.

18. Odvolací soud ve shodě s okresním soudem považuje přiznanou částku 30.000 Kč za zcela přiměřenou a splňující podmínky § 31a cit. zákona. Žalobce byl stíhán jako dosud bezúhonná osoba, trestní řízení trvalo 2 roky, hrozil mu nepodmíněný trest odnětí svobody od 6 měsíců do 3 let, celá situace byla žalobcem snášena úkorně, přivodila mu psychické strádání (byl z toho „na nervy“). Přitom od samého počátku bylo zřejmé, že dle znaleckého posudku z oboru soudního lékařství situace se zraněním poškozené osoby v trestním řízení zdaleka není jednoznačná. Bylo na orgánech činných v trestním řízení, že po důkazní stránce věc nevyhodnotily náležitě a neaplikovaly zásadu v pochybnostech ve prospěch viníka. Částka 30.000 Kč odpovídá případům, se kterými okresní soud požadavek vznesený žalobcem srovnával.

19. Napadené rozhodnutí proto bylo ohledně částky 30.000 Kč potvrzeno, a to včetně zákonného úroku z prodlení, když dne 4. 2. 2023 uplynula zákonná šestiměsíční lhůta závazná pro žalovanou v souladu s § 15 odst. 2 zákona.

20. Odvolací soud dále přezkoumal správnost závěru okresního soudu ohledně úroků z prodlení z částky 40.154,59 Kč přiznaných od 4. 2. 2023 do 26. 11. 2024. Zde platí to, co bylo řečeno ohledně nároku na zaplacení částky 30.000 Kč, když 4. 2. 2023 uplynula půlroční lhůta pro uspokojení nároků ve smyslu § 15 odst. 2 zákona. Dne 26. 11. 2024 bylo ze strany žalované částečně plněno. Následně byl již úrok z prodlení požadován pouze ve vztahu k částce 242 Kč, avšak jak již bylo řečeno shora, tato částka pro svou bagatelnost nemohla být přezkoumána.

21. S ohledem na shora uvedené závěry bylo napadené rozhodnutí potvrzeno ve smyslu § 219 o. s. ř.

22. V souladu s § 142 odst. 1 o. s. ř. rozhodl odvolací soud o náhradě nákladů řízení. Žalobce byl zastoupen advokátem, jehož odměna činí z částky 30.242 Kč za jeden úkon právní služby 2.340 Kč (§ 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Advokát má právo na odměnu za dva úkony právní služby (vyjádření k odvolání a účast u jednání před odvolacím soudem) 2 x 2.340 Kč = 4.680 Kč. Paušální náhrada výdajů za dva úkony právní služby 2 x 450 Kč = 900 Kč. Celková částka 5.580 Kč se zvyšuje o 21 % daně z přidané hodnoty na částku 6.752 Kč. Lhůta k plnění byla stanovena v souladu s § 160 odst. 1 a platební místo v souladu s § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 26. června 2025

JUDr. Jana Palkovská v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Pálinkásová.